

נועם שיח

מאת אב"ד סאנטוב שליט"א

גלה כבוד מישראל

גאב"ד ירושלים זי"ע

פניני נועם שיח

נסתלק בש"ק העבר - ב' מנח"א

דברים תשפ"ב

מכון אפריון לשלמה

לייקווד תשפ"ב

כל הזכויות שמורות

למכון אפריון לשלמה

להוצאת שיחות הרב שלמה זלמן פרידמן שליט"א
אב"ד סאנטוב - לייקווד

הרב פנחס בידרמן - הרב נתן נטע פרוש

9996551.z@gmail.com

לקבל גליונות, לנדב גליונות, ולהערות
נא לפנות להנ"ל

קונטרס זה נדבת

הנגיד החסיד המפואר

מו"ה אליעזר רוזמאן הי"ו

ראש וראשון לכל דבר שבקדושה בעיר התורה לייקווד

לע"נ הגאון הקדוש חסידא ופרישא

כ"ק מרן יצחק טוביה ב"ר שלמה ווייס זצוקללה"ה

גאב"ד ירושלים עיה"ק

נסתלק בש"ק פרשת מטו"מ (מסעי בא"י), ב' מנח"א תשפ"ב

ת.נ.צ.ב.ה.

גלה כבוד מישראל

כ"ק הגה"ק גאב"ד ירושלים זצוקללה"ה

גלה כבוד מישראל

מרון הגה"ק רבי יצחק טובי' ווייס זי"ע

כ"ק גאב"ד ירושלים עיה"ק

נסתלק בליל ש"ק העבר - ב' לחודש מנח"א תשפ"ב

פניני נועם שיח

מלוקטים מהגליונות שי"ל במשך השנים עם הוספות חדשות

במשך השנים שבני הרב מאיר דוב שליט"א למד בישיבת מיר בארץ ישראל, זכה להסתופף רבות בצילא קדישא של מרון הגאב"ד זצוק"ל, ובמיוחד בעת סעודת רעוא דרעוין מדי שבת בשבתו, ואף התלווה אליו אחר מעריב ל"הבדלה" בביתו נאווה קודש. ואף אני בשהותי בארץ ישראל, זכיתי כמה פעמים להסתופף בסעודה שלישית אצל מרון הגאב"ד זצ"ל.

האמת הוא, שהגאב"ד לא ערך "רעבישע שלש סעודות", אכן השתתפו אצלו בסעודה שלישית קהל נכבד, אבל לא היה שם פארענצ'עס ולא היה שם דוחק גדול, הוא לא עשה שום "תנועות מיוחדות", ולא קפץ ולא בכה וכדומה, כמו"כ היה אומר דברי תורה ואמרים נעימים בטוב טעם ודעת, אבל לא היה "א וועלט'ס מגיד".

עם כל זאת הגאב"ד משך אצלו אנשים הרבה שהיו קשורים אליו בעבותות של אהבה, ומה שמשך אותם הוא "עצם המציאות שלו!" כשעמדו במחיצתו, הרגישו שעומדים במחיצת אדם גדול וטהור, א ריינער מענטש! הרגישו טוהר ורוממות!

נקיות בכל התחומים, תורה יראת שמים ומדות טובות אידישקייט ואהבת ישראל! כשעמדו בד' אמותיו הרגישו שהשכינה חופף עליו כל היום, כל כולו תורה כל כולו יראה כל כולו אהבת ישראל וכל כולו מדות טובות עד להפליא!

מצד אחד היה הגאב"ד שפל ברך ועניו אמיתי, אבל מאידך היה לו עזות דקדושה, והיה תקיף בדעתו כשהיה מדובר בדברים שבקדושה.

מספרים סיפור נורא הוד, בישיבת 'שניידער' בלונדון, למדו הרבה בחורים מובחרים ביותר, שהיה להם עתיד להיות מגדולי הדור. פעם נכנס שם לישיבה בחור אחד שהיה חלש, הוא היה קשה קליטה, ולא הבין את לימודו על בוריו.

כשביקשו מנהלי הישיבה מהבחורים שיואילו להקדיש מזמנם עבור הבחור החלש, הצטדקו שאין להם זמן להתעסק עם הבחור, באמרם שהם צריכים ללמוד לעצמם – וחבל על הזמן שלהם – הם צריכים לצמוח לגדולי הדור, וכל שניה יקרה מפז.

ברם בישיבה שם היו שני בחורים, שהם כן הסכימו להתמסר אליו ביותר, והם למדו עמו בכל פעם שהיה להם רגע פנוי, והבחור מצידו השקיע מאוד וישב בשקידה נפלאה ושינן כל מה שהוא לומד בהתמדה גדולה, עד שעם הזמן נפתחו לו מעיינות החכמה, והתחיל כבר בס"ד להבין מעצמו, ועלה ונתעלה לדרגה גבוהה – אודות לשני הבחורים האלו טובי הלב – שנתנו משלהם עבור הבחור.

לימים ראו דבר נפלא מאוד, מ"כל" אותם הבחורים שהתנערו ולא רצו ללמוד עם הבחור מפני שהם צריכים להיות "גדולי הדור" – מהם – כמעט אף אחד אינו יודע, הם נשארו עלומים בשמם וזכרם לא נשאר עמנו, אולם שני הבחורים הללו ש"לא" חסו על זמנם – הם זכו וצמחו לגדולי הדור בדורינו – הלא המה הגאונים הגדולים מרן גאב"ד ירושלים רבי יצחק טוביה ווייס זצוק"ל, ויבלחט"א מרן ראב"ד ירושלים רבי משה שטרנבוך שליט"א!... (נועם שיח פ' מטו"מ תשפ"א, מס' 182 עמו' ו')

מסופר, שלפני הרבה שנים נכנסו כמה אנשים מכובדים אל מרן גאב"ד ירושלים זצוק"ל, וביקשו ממנו שיכתוב המלצה לישיבה מסויימת, וחברי ההנהלה מנו את מעלות הישיבה ואמרו "בישיבה זו נכנסים רק מצויינים! אנו בוחרים מבין כל הבחורים רק את ה"סמעטענע" – העידית שבעידית – ורק אותם אנו מכניסים לישיבתנו, כל בחור הוא למדן עצום".

אמר להם הגאב"ד "אזוי?" – והמשיך לומר להם "אני מתפלל כל יום על הישיבה הזאת!". המנהלים התפלאו ושאלו את הגאב"ד "האם הרב באמת מתפלל כל יום על הישיבה שלנו?", אמר להם הגאב"ד "כן, אני מתפלל כל יום שהישיבה תיסגר!!..." (נועם שיח פ' מטו"מ תשפ"א, מס' 182 עמו' ה')

שמעתי פעם מידידי הגה"ח רבי אהרן וויינברג שליט"א, שכ"ק מרן גאב"ד ירושלים זצוק"ל סיפר, שפעם ביקר אצל מרן הגה"ק

רבי שלום משאץ זי"ע, ושאל אותו "וואס מאכט דער רבי?" [מה עושה הרבי], והשיב הרבי "איך מאך א שווייג" [אני שותק]... (נועם שיח פ' אמור תשפ"ב, מס' 204 עמו' ג')

לאחרונה הובא בגליון "נועם שיח" (פרשת מטו"מ תשפ"א, מס' 182) שכ"ק מרן גאב"ד ירושלים זצוק"ל אמר לחברי ההנהלה של אחת הישיבות שהתפארו בפניו שהם מכניסים לישיבתם רק בחורים מצויינים ובוחרים את ה"סמעטענע" - שהוא מתפלל כל יום שהישיבה תיסגר.

לאור זה סיפר לי בני הרב מאיר דוב שליט"א, מה שסיפר לו הגאב"ד זצוק"ל בעצמו לפני כמה שנים, בעת שלמד בישיבת מיר בארץ ישראל - והיה מסתופף הרבה בצילו (ובמיוחד בעת רעוא דרעוין מדי שבת בשבתו), והתלווה אליו הביתה במוצש"ק להבדלה) - וכך סיפר לו הגאב"ד:

יום אחד נכנס אלי משגיח מאחת הישיבות, ואמר לי שהוא רוצה לזרוק איזה בחור מהישיבה, וביקש את הסכמתו. המשגיח אמר לי את כל הצדדים למה הוא רוצה לזרוק את הבחור מן הישיבה, ואילו אני - אומר הגאב"ד - התעקשתי שאין זו סיבה מספקת לזרוק בחור מישיבה.

כששמע המשגיח את דבריי, הוא התרגז עלי והגיב "א ישיבה איז נישט קיין שפיטאל" ['ישיבה' היא לא בית חולים]...

מספר הגאב"ד, כששמעתי את דבריו, הייתה לי סייעתא דשמיא נפלאה, ומיד נזכרתי בסיפור שאירע לפני כחמישים שנה, וסיפרתי להמשגיח את הסיפור הזה על אתר, וכך סיפרתי לו:

לפני כחמישים שנה הגיע אדם גדול לגייטסהעד (הגאב"ד הזכיר את שמו של הגדול הזה) ונשא מדברותיו, ואני השתתפתי בדרשתו, וכך התחיל הלה את דרשתו, "א ישיבה איז א האספיטאל" (hospital) [ישיבה היא בית חולים]...

ממשיך הגאב"ד לספר: כשסיפרתי למשגיח את הסיפור הזה, חוורו פניו עד למאוד. הסתכלתי עליו כמה רגעים, ושאלתי אותו מה הוא אומר על זה, והשיב לי המשגיח, שהוא תלמידו של האדם גדול הזה...

שאלתי אותו - אומר הגאב"ד - "נו! מה יהיה עכשיו?", השיב המשגיח, "אני לא אזרוק את הבחור מהישיבה"...

סיפר הג"ר דוד ברגמן שליט"א אחיו של בעל המחבר ספר "רבינו הגדול אמרו" - סיפורים ועובדות שסיפר כ"ק מרן גאב"ד ירושלים זצוק"ל על גדולי ומאורי הדור שהיה לו עמם קשר - ביניהם ראשי ישיבות ואדמו"רים גדולים ומפורסמים - שהשמיע אותם בעיקר בעת סעודות שב"ק ובעת שיצא הגאב"ד לטייל קצת ולשאוף אויר צח לצורך בריאותו [ורובם הם ממה שרשם הנ"ל], שכשיצא לאור הספר הנ"ל, והביאוהו אל הגאב"ד שישים עינו עליו לטובה, הבחין הגאב"ד ששם הספר הוא "רבינו הגדול אמרו", וראינו שהוא נהנה מאוד מכך, ונענה ואמר "אוי איז דאס א שיינע נאמען - רבינו הגדול אמרו".

הדבר היה לפלא בעיני השומעים, שכן "רבינו הגדול אמרו" נאמר בחז"ל (מס' סוכה דף ל"ה ע"ב ועוד) על האמורא רב,

והגאב"ד שהיה מיוחד במידת ענוותנותו, זה לא מתאים לו שיהנה מזה שכותבים עליו "רבינו הגדול אמרו".

אך עד מהרה הובן מה הוא שמחתו של הגאב"ד, שכן בתוך דבריו התבטא ואמר "שם הספר כל כך נכון, שכן מה שכתוב כאן בשמי הלא הם דברים ששמעתי מרבותי"... לא עלה על דעתו כלל על "רבינו הגדול" שהכוונה אליו – דברים שהוא אמר, היה לו דבר פשוט שהכוונה לרבותיו הגדולים שהוא אמר דברים בשמם...

סיפר לי מחותני כ"ק מרן אדמו"ר מבראד שליט"א: לפני הרבה שנים בעת שביקר הגאב"ד לראשונה בווייליאמסבורג אחר התמנותו לכהן פאר כרבה של ירושלים וגאב"ד העדה החרדית, התאכסן ברחוב ששם נמצא בית מדרשינו, והמקורבים של הגאב"ד התקשרו אלי ושאלו אותי אם לא איכפת לי ואני מסכים לתת את בית מדרשי להגאב"ד כדי שיוכל להתפלל שם שחרית בימות החול, ועניתי: מה הכוונה "אם לא איכפת לי ואם אני מסכים", הלא זה כבוד גדול בשבילי, ואין בזה שום שאלה, ואשמח מאד אם הגאב"ד יתפלל בבית מדרשינו. נמנו וגמרו שלמחרת בבוקר יבא הגאב"ד להתפלל בבית מדרשינו.

למחרת בבוקר, לאחר שהודעתי מראש לכל באי הבית המדרש והסביבה שמרן הגאב"ד יבוא להתפלל כאן בבית המדרש, יצאו כל הקהל ברחוב העיר לפני בית מדרשינו להמתין לבואו של הגאב"ד ולקבל את פניו - ואני בתוכם. ראיתי את הגאב"ד הולך ומתקרב לכיוון בית מדרשינו, והבחנתי שאין שום שינוי בפניו, הוא

לא התרגש כלל ממראה מאות האנשים שעמדו והמתינו לבואו, והיה זה מחזה פלא.

הגאב"ד נכנס לבית המדרש ואני מקבל את פניו ומכבד אותו לעלות למזרחה, וכיבדתי אותו לעמוד ולהתפלל אצל הסטנדר שלי ולשבת על הכסא. הגאב"ד ראה שזה הסטנדר והכסא שלי, ואמר לי שזה לא מכובד ואין זה כבוד הציבור שהרב יתן לי את מקומו... אמרתי לו שהוא צריך להבין שאינני יכול לעשות דבר כזה לשבת על מקומי כאשר הוא נמצא שם והוא יושב בצד, שכן יהיו לי על ידי זה בזיונות גדולים ויסתכלו עלי כמשוגע...

כאשר אמרתי לו את הדברים האלו, ראיתי שהאדם הזה אינו מתחיל להבין את מה שאמרתי לו ואין לו שום שמץ השגה במה שאני אומר, ואדרבה, הוא אמר לי, זה לא כבוד שהוא יושב על כסא שלי ואילו אני רב ביהמ"ד עומד מן הצד.

עניתי ואמרתי לו, שידוע שאצל תלמידי הבעל שם טוב זי"ע כבר הרגישו אורו של משיח, והיה אצלם בחינה של "ימות המשיח", והלא אמרו בגמרא (מס' מגילה דף כ"ט ע"א) שעתידין בתי כנסיות ובתי מדרשות שבבבל שיקבעו בארץ ישראל, ואני מתאוה שבית מדרשי ישכון בירושלים עיה"ק, וממילא הלא כאן הוי אתרא דמר - רבה של ירושלים - ובדין הוא שישב במקום הזה. השיב לי הגאב"ד: אני הנני אונגארישער רב, ואצלי עדיין אינו "ימות המשיח", וזה שייך רק לתלמידי הבעש"ט.

עניתי ואמרתי להגאב"ד: בעצם העיר "וויליאמסבורג" הוא עיר שרוב התושבים הם תלמידים וחסידים של הגה"ק מסטמאר זי"ע, וא"כ לכל הדעות הוי אתרא דמר של הגה"ק מסטמאר זי"ע, ובפרט שכל ההוראות והמנהגים כאן הוא כפי שיטתו ודעתו של הגה"ק מסטמאר, והוא - הגאב"ד - הלא הוא מ"מ של הגה"ק

מסטמאר ויושב על כסאו ומשמש כגאב"ד העדה החרדית ורבה של ירושלים, וא"כ הוי כאן אתרא דמר. מיד כששמע הגאב"ד את דברי, התיישב על הכסא!

והנה התפעלותי היתה עד להפליא, שהנה מרגע לרגע, כמו שרגעים אחדים קודם לכן לא הבין למה הוא צריך לשבת על הכסא, אז כעת כשהוא שמע והבין מה שאמרתי לו, התיישב מיד על הכסא ללא אומר ודברים, ולא ראו אצלו שום אותות התנשאות כבוד ויקר, הוא עשה את זה כמובן מאליו ואין במה להתנשא בכך...

היה זה מדת ההשתוות באופן נפלא ביותר שלא שייך להביעו כלל, והיה זה בחינה של "מה לי הכא מה לי התם"...

אחר התפילה הביאו "לחיים" לכבוד אורחינו הגאב"ד, ובתוך דבריו אמר הגאב"ד: הלא הרב אמר שכאן הוי "אתרא דמר", שכן הנני מ"מ ויושב על כסאו של הגה"ק מסאטמאר, אז אספר דבר מה. לפני שנים ישבתי בדין תורה אחד בלונדון [וכידוע שהגאב"ד מצד אחד היה שפל ברך ועניו אמיתי, אבל מצד שני קיים כפשוטו ומשמעו את ה"לא תגורו מלפני איש"], ולאחר ששמעתי את שני הצדדים חייבתי את אחד מהם, והלה כששמע שחייבתי אותו, ולא נתפעלתי מאישיותו, התחצף נגדי ואמר לי "איר זענט א סאטמארער!" והיה זה באותם שנים של הגה"ק מסטמאר שכולם ידעו היטב על קנאותו הגדולה ומדת האמת שלו, ועל קיומו בהידור את ה"לא תגורו" – כך סיפר הגאב"ד.

אח"כ חייך הגאב"ד ואמר "ער האט גאנץ גוט געוואוסט – ער האט גאנץ גוט געוואוסט" [הוא ידע די טוב – הוא ידע די טוב]...

סיפר לי מחותני כ"ק מרן אדמו"ר מבראד שליט"א: לפני הרבה שנים היה בירושלים תלמוד תורה אחד שהתנהל על פי דרכה ושיטתה של העדה החרדית בירושלים. יום אחד התקשר אלי מנהל התלמוד תורה ושאל אותי אם אני יכול לכתוב ספר תורה מהודר ולתורמו עבור התלמוד תורה, והסכמתי לכך בתשואות חן.

כשהספר תורה היה מוכן, נסעתי לארץ ישראל, והכנסתי את הספר אצל מרן הגאב"ד כדי שיכתוב אות בתוך ספר התורה. לפתע – מספר מחותני – שאל אותי הגאב"ד "מה הולכים לכתוב על המענטעלע [מעיל] של הספר תורה?"

השתוממתי לשמוע שאלה כזאת, והשבתי שהולכים לכתוב על המעיל שאני תרמתי את הספר תורה עבור התלמוד תורה. הגאב"ד שמע את תשובתי ואמר: לא כך יכתבו על המעיל, שכן הספר תורה שייך לך, כי יש לך מצות עשה דאורייתא של כתיבת ספר תורה, הנכון הוא – אומר הגאב"ד – שיכתבו על המעיל שהספר תורה שייך לך ואתה "משאיל" אותה להתלמוד תורה.

אמרתי להגאב"ד "יש לי כבר ספר תורה וכבר קיימתי את המצוה", אמר לי הגאב"ד "עם כל זאת, הספר תורה שייך לך, מען געט נישט אוועק א ספר תורה, ותכתבו על המעיל שהספר תורה שייך לך ואתה רק משאיל אותו להתלמוד תורה". המנהל של הת"ת היה נוכח שם, וכמובן שלא היה נוח לו לשמוע את הדברים האלו, אמנם בהיות שכך יצא מפיו של קודש הקדשים לא היתה לו ברירה אחרת וכך כתבו על המעיל והעצי חיים של הספר תורה.

מספר האדמו"ר מבראד שליט"א: עברו הרבה שנים – בערך עשר שנים – מאותו יום, ויום אחד קיבלתי טלפון ממנהל הת"ת שמספר לי שהוא התפטר מעבודתו, ונתמנה מנהל חדש לנהל את המוסד, והוא מרגיש חוב להודיע לי שמעכשיו הת"ת כבר אינו

מתנהל על דרכה של העדה החרדית. והמשיך המנהל ואמר, הנני מודיעך, שהיות ובעת שתרמת את הספר תורה למוסד הזה היה זה על דעת שהם מנהלים את הת"ת על דרכה של העדה החרדית, והיות והמוסד כבר אינו תחת ידי, ומהיום והלאה זה מתנהל באופן אחר, אז אם אתה רוצה אתה יכול להוציא משם את הספר תורה.

אמרתי לו – מספר האדמו"ר מבראד – שבאמת אני צריך לבית מדרשי עוד ספר תורה, ולאחר שהמוסד כבר אינו מתנהל על דרך הסלולה מרבותינו זי"ע, אני הולך להוציא את הספר תורה ולקחתה לבית מדרשי.

אמר לי המנהל "אני איני בעה"ב שם כי יצאתי כבר מהמוסד, אך אינני בטוח שהמנהל החדש יתן לך את הספר כי הספר שייך להתלמוד תורה". אמרתי לו – מספר האדמו"ר מבראד – האם אינך זוכר שבעת שהגאב"ד כתב אות בספר התורה הזה, הוא אמר שיכתבו בפירוש על המעיל שהספר שייך לי ואני רק משאילו להתלמוד תורה, וכך אכן עשו, על העצי חיים כתבו שהספר שייך לי ועל המעיל כתבו שאני משאילו לתלמוד תורה...

המנהל נזכר מיד והשתומם על מה שקורה כאן, שכן כל הענין היה דבר פלא גדול, הגאב"ד מדעת עצמו "שאל" מה שהולכים לכתוב על המעיל, ולא ששאלו אותו מה לעשות, ועמד על כך שיכתבו כן בפירוש...

מיד התקשר המנהל הזה למנהל החדש ואמר לו שיש יהודי אחד שהוא תרם את הספר תורה להתלמוד תורה שלו והוא רוצה את זה בחזרה. שאל המנהל החדש "מנין לי לדעת שהספר שייך לו אולי זה שייך לתלמוד תורה שלנו?" אמר לו המנהל "לך תבדוק על הספר תורה ותראה מה שכתוב שם".

ואכן לאחר שראה שכתוב מפורש שהספר שייך לי, שלח אותו אלי בחזרה תיכף ומיד...

סיפר הרה"ג המפורסם רבי שמואל דוד הכהן פרידמאן שליט"א בעמח"ס "שדה צופים" ושא"ס אודות הסייעתא דשמיא של מרן גאב"ד ירושלים זצ"ל. פעם אחת בעת שבא לבקר את הגאב"ד בשנת תשע"ב כשהיה תשוש וחולה, וסיפר להגאב"ד שהוא היה עד קידושין בחופה אצל נכד מרן הגר"ח קניבסקי זצ"ל, אמר לו הגאב"ד שסיפר לו סיפור שאירע לפני חמשים שנה, וכך סיפר לו הגאב"ד:

לפני הרבה שנים כשהתגוררתי בענגלאנד, כיבדו אותי להיות עד בחופה אחת. כשהגעתי לחופה נחרדתי לראות את אחד מעדי הכתובה שהוא קרוב לצד אחד של המחותנים והוא פסול לעדות. הערתי את תשומת לבו של המסדר קידושין, אך הוא התווכח אתי ואמר לי שעל פי הלכה הוא כשר לעדות, ואכן הלה סידר את הקידושין בלא לקחת עד אחר.

מספר הגאב"ד, היות והחופה היתה בלונדון, שם היה נהוג שהחופה עורכים מבעוד יום, ואחר החופה מתפזרים הנאספים איש איש לביתו ולקראת הערב חוזרים לשמחת החתונה, אז היה לי זמן, לכן הלכתי לבית כנסת אחד ועיינתי בדברי השו"ע והפוסקים וראיתי שהצדק עמי, ואותו עד פסול לעדות, וחשבתי מה לעשות כדי שלא ידורו החתן והכלה בלא כתובה כשרה. לבסוף לקחתי עמי עוד רב אחד, וכתבנו כתובה חדשה, ואנחנו היינו עדי כתובה

וסידרנו עם החתן והכלה לעשות הכל בחשאי, וכך מנעתי אותם ב"ה ממכשול.

מספר הגרש"ד, שהוסיף ואמר להגאב"ד לאחר ששמע את הסיפור הנפלא, שיתכן שזהו הטעם שקורין את הכתובה בקול רם תחת החופה, כדי שכל המשתתפים ישמעו את מי בחרו כעדים לכתובה, ואולי ידע אחד שיש בהם איזו קירבה והם פסולים לעדות, וכך יצילו את החתן והכלה מלחיות בלא כתובה כשרה.

ואני אומר שיש ללמוד מהסיפור הזה את שפלותו וענוותנותו של הגאב"ד, שהלא היו לו את כל האפשרויות להעמיד את הדת על תילה בקול רעש גדול, ולהראות את חזותו ברבים ועל בקיאותו בשו"ע על חשבון אותו רב מסדר קידושין, אך הוא כדרכו בחר בפלך השתיקה, ובחכמתו הרבה סידר ותיקן את המכשול בלא להעליב ולפגוע בכבודו של אותו מסדר קידושין...

ומה מאוד נאה ויאה להסמיך כאן את שאמר הרה"ק רבי יענקעלע מפשעווארסק זי"ע על מרן הגאב"ד זצ"ל – שזכה אצלו לחיבה יתירה - בעודנו יושב על כסאות למשפט כדיין בבד"ץ בעיר אנטווערפן, היה זה בעת שרבי יענקעלע זי"ע מסר שיעור בפרקי אבות, והזכיר את המאמר חז"ל הידוע (מס' עירובין דף י"ג ע"ב) "כל הבורח מן הכבוד הכבוד רודף אחריו", נענה ואמר "כל הבורח מן הכבוד" - מיינט מען דעם דיין [הכוונה להדיין] רבי טוביה ווייס", והמשיך ואמר "הכבוד רודף אחריו" – עוד יזכה ה' לרבי טובי' לכך, והכבוד תרדוף אחריו...

ואכן מדבריו לא נפל שיערה ארצה, והגאב"ד זכה ליקר וגדולה במדה מרובה וגדושה בירושלם קרתא דשופריא...

הג"ר דוד ברגמן שליט"א אחיו של בעל המחבר ספר "רבינו הגדול אמרו" – סיפורים ועובדות שסיפר כ"ק מרן גאב"ד ירושלים זצוק"ל על גדולי ומאורי הדור שהיה לו עמם קשר - ביניהם ראשי ישיבות ואדמורי"ם גדולים ומפורסמים – שהשמיע אותם בעיקר בעת סעודות שב"ק ובעת שיצא הגאב"ד לטייל קצת ולשאוף אויר צח לצורך בריאותו [ורובם הם ממה שרשם הנ"ל], סיפר כך:

שכשיצא לאור הספר הנ"ל, והביאוהו אל הגאב"ד שישים עינו עליו לטובה, הבחין הגאב"ד ששם הספר הוא "רבינו הגדול אמרו", וראינו שהוא נהנה מאוד מכך, ונענה ואמר "אוי איז דאס א שיינע נאמען – רבינו הגדול אמרו", והדבר היה לפלא בעיני השומעים, שכן "רבינו הגדול אמרו" נאמר בחז"ל (מס' סוכה דף ל"ה ע"ב ועוד) על האמורא רב, והגאב"ד שהיה מיוחד במידת ענוותנותו, זה לא מתאים לו שיהנה מזה שכותבים עליו "רבינו הגדול אמרו".

אך עד מהרה הובן מה הוא שמחתו של הגאב"ד, שכן בתוך דבריו התבטא ואמר "שם הספר כל כך נכון, שכן מה שכתוב כאן בשמי הלא הם דברים ששמעתי מרבותי"..." לא עלה על דעתו כלל על "רבינו הגדול" שהכוונה אליו – דברים שהוא אמר, היה לו דבר פשוט שהכוונה לרבותיו הגדולים שהוא אמר דברים בשמם...

סיפר לי אחד מידידי הקרובים, ששמע מהרה"ח ר' עמרם ספירא שליט"א איש אמונו ומשב"ק של מרן הגאב"ד זצוק"ל סיפור נפלא, וכך סיפר:

לפני כמה שנים נכנס בנו של הגאב"ד עם בתו אצל אביו, והזכיר את בתו שהיא בתקופת השידוכים, וביקש ברכה שתמצא את זיווגה בקרוב, והכלה אף הזכירה ואמרה שהיא רוצה להחליף את שם משפחתה בקרוב מ"ווייס" לשם משפחה אחר (ר"ל להיקרא כמו משפחת הבעל אחר החתונה), אך הגאב"ד חייך ואמר "מי אומר מצריכים להחליף את שם המשפחה אחר החתונה", אמר ולא יסף.

הבן ובתו היו בטוחים שהסבא לא הבין בדיוק מה שביקשו ממנו, וכאמור שהיה זה בשנותיו האחרונים של הגאב"ד שכבר היה קצת חלש, אבל גם בחלום הלילה לא ציפו למה שאירע בפועל, כי תקופה קצרה אח"כ באה בתו – נכדתו של הגאב"ד בברית האירוסין עם החתן ששם משפחתו הוא "ווייס"...

לקיים מה שנאמר (איוב כ"ב, כ"ח): ותגזר אומר ויקם לך, צדיק גוזר והקב"ה מקיים.

סיפר המשפיע המפורסם הגה"ח רבי שמעון שפיצר שליט"א, שאחד המשתתפים בשיעור שהוא מוסר מידי יום ביומו סיפר, שלפני שמונה עשרה שנים היה אחיו מאושפז בבית החולים "הדסה" בירושלים במצב קשה ל"ע, והרופאים רצו לנתק אותו מהמכשירים – כך שהיו גורמים בכך למיתתו רח"ל.

כשראה אביו מה שהם זוממים לעשות, התקשר מיד אל מרן הגאב"ד זצ"ל וביקש לדבר אתו, אך הגבאי אמר שלא שייך לדבר

אתו כעת כי הוא באמצע תפילת שמונה עשרה. אמר האבא להגבאי "לך ואמור לו שזה פיקוח נפש ממש". הגבאי שמע וניגש מיד להגאב"ד וסיפר לו שאחד רוצה לדבר אתו כעת בענין פיקוח נפש. הגאב"ד לקח את הטלפון באמצע שמונה עשרה והאבא מספר להגאב"ד שהוא בבית חולים "הדסה" אצל מיטת בנו, והרופאים רוצים לנתק אותו מהמכשירים כי הם טוענים שכבר אין שום סיכוי להחולה.

הגאב"ד אמר לו להמתין, ומיד התקשר למנהל בית החולים ואמר לו "תשמע טוב, אתה מנהל בית החולים, אם עושים בבית חולים שלך כזה דבר ומנתקים את החולה מהמכשירים, אז יהיו ידוע לך שאתה מתחיל עמי באופן אישי, כל העולם ידעו מזה וכולם ירעשו על כך, ותדע לך בפירוש שזה מלחמה אישית עמי ולא כדאי לך לעשות כך!". המנהל נבהל מאוד מתקיפותו, והורה מיד לא לנתק את החולה מהמכשירים...

הגאב"ד זכה להערכה גדולה אפילו מצד החופשיים, ואפילו שלא היה להם שום שיג ושיח עם אידישקייט, אבל הם העריכוהו עד למאוד ודבריו היו נשמעים, וכמו שחז"ל אומרים על ירא שמים (מס' ברכות דף ו' ע"ב) "כל אדם שיש בו יראת שמים דבריו נשמעים".

סיפר אברך חשוב שהוא מחסידי ביאלא בעיה"ק ירושלים, שלפני כשבע עשרה שנה נולד לו בנו בערב שבת בין השמשות, חמשה עשר דקות אחר השקיעה, והיה ספק מתי לערוך את הברית, בשבת קודש או ביום ראשון.

האברך נכנס אל רבו כ"ק מרן אדמו"ר מביאלא שליט"א ושאל אותו מה לעשות, הרבי אמר לו שצריכים לדעת מהו מנהג ירושלים באופן זה, ולשאלת האברך מנין ידע מהו מנהג ירושלים, אמר לו הרבי שישאל את הגאב"ד הגאון רבי יצחק טובי' ווייס והוא יאמר לו מה לעשות.

וכך הלך לו האברך הצעיר והתקשר למעון הקודש של הגאב"ד וביקש לדבר עם הגאב"ד, והגאב"ד מרים את הטלפון ומדבר עם האברך בניחותא, מתעניין בסבר פנים יפות לשם מה הוא התקשר, ולאחר ששמע על השמחה במעונו של האברך, הוא מברך אותו בכל לבו ונפשו מתוך שמחה והשתתפות בשמחתו על לידת בנו, ופוסק את פסוקו שזה נקרא "בין השמשות", ויערוך את הברית ביום ראשון.

שמעתי מאחד מידידי סיפור נאה, שפעם השתתף בשמחת שבע ברכות שהיו שם הגאון בעל "שבט הלוי" זצ"ל ומרן הגאב"ד רבי יצחק טוביה ווייס זצ"ל, והרב ואזנר כיבד את הגאב"ד לדרוש. אמר לו הגאב"ד, כתיב (משלי כ"ה, ו') "במקום גדולים אל תעמוד". השיב לו הרב ואזנר ואמר "לא ביקשתי ממכם לעמוד, אתם יכולים לשבת..."

סיפר אברך אחד שזכה להסתופף בצילו של מרן הגאב"ד זצוק"ל שנים רבות, שבשנות בחרותו לפני שמונה עשרה שנים, קיבל הזמנה משלטונות הרשע בא"י להתייצב לצבא. בצר לו נכנס אל

מעון הקודש של הגאב"ד לקבל את ברכתו, והגבאי אמר להגאב"ד בטרם נכנס הבחור הזה, "בחור אחד שקיבל הזמנה להתייצב לצבא מבקש להיכנס לקבל ברכה מהרב", כמוכן שהרב הורה להכניסו על אתר.

תיכף בהיכנסו, קיבל הגאב"ד את פניו ואמר לו "דו ביזט דאך א משוגענער" – הרי אתה משוגע, ותיכף שחק ואמר להבחור, "תהיה רגוע הכל יסתדר בע"ה על הצד היותר טוב", ובירך אותו שבקרוב יפטר מהם.

הבחור יצא מאת פני הקודש שמח וטוב לב, ובבוא יום המשפט שייעדוהו לבא לצבא, הלך להתייצב בלשכת הגיוס של הצבא, ובבטחונו הגדול שהוא יקבל "פטור", התהלך שם כשגונו זקוף בלא שום התפעלות, וכראות המן את מרדכי היהודי בשער לשכת הגיוס ולא קם ולא זע ממנו וימלא המן על מרדכי חמה, הללו המה ראו כן תמהו נענו ואמרו, "הלא הוא נראה בחור משוגע", ותיכף נתנו לו "פטור" מהצבא, והכל על מקומו בא בשלום.

שמעתי מאברך אחד שהיה מקורב למרן הגאב"ד סיפור נפלא על ענוותנותו הגדולה של מרן זצ"ל. כידוע שהגאב"ד היה לומד בכולל שבראשותו מדי יום ביומו בשעות שלפני הצהריים, וכל מי שרצה לכבדו להיות סנדק היה צריך למצוא את הזמן הראוי לכך שסדריו של הגאב"ד לא יופרעו ויוכל ללמוד בכולל כאוות נפשו באין מפריע, אבל לפעמים היה טירדות מטירדות שונות, ולפעמים נתאחר הברית, ועבור הסנדקאות וכדו' היה צריך להגיע באיחור לכולל, וכך ממרום שנותיו של הגאב"ד היה ניגש בענוותנותו לראש

הכולל "ומתנצל" על שאיחר, שאין זה באשמתו רק שהברית
התאחר...

עוד סיפר האברך הזה, שפעם התעורר שאלה גדולה בדבר
כתיבת שם אשה אחת בגט, והדיינים חברי הבד"ץ של העדה
החרדית הגאון בעל "קנה בושם" זצ"ל והגאון בעל "דברי משה"
זצ"ל ויבלחט"א ש"ב הגאון רבי אברהם יצחק אולמאן שליט"א
(שבימי בחרותי עת למדתי בא"י הייתי רגיל לסעוד אצלו בשבתות – טרם
עלה לכהן כרב בשכונת גבעת שאול) לא באו להכרעה בנידון, והוחלט
ביניהם לשאול את מרן הגאב"ד, אך היות והיה זה בשעות שלפני
הצהריים כשהגאב"ד ישב בכולל והגה בתורה"ק, לא היתה להם
ברירה אלא ירדו להיכל הכולל, והגאב"ד מחמת שלא רצה להפריע
להאברכים ללמוד יצא עמם החוצה, ושם ליבן אתם במשך שעה
ארוכה את הענין ופסק את פסוקו שנתקבל על לבם של הדיינים
חברי הבד"ץ והניח את דעתם...

שמעתי סיפור נפלא, שפעם נכנס אברך אחד לאסוף כסף
בהיכל הכולל של הגאב"ד, האברך הסתובב ואמר שהוא אוסף כסף
עבור אביו שמחתן את בנו השלש עשרה בליעה"ר ויש לו חובות
גדולים. כשהגיע אצל הגאב"ד ואמר לו כנ"ל, אורו פני הגאב"ד
ואמר לו כשחיוך של קורת רוח על פניו "מה אתה אומר, אביך
מחתן את בנו השלש עשרה!?! – ער איז דאך א גליקלעכער! [הוא
הרי מאושר]...

ובנותן טעם יש להוסיף לכאן מה שהובא בעבר בגליון "נועם שיח" (פרשת קדושים תשפ"ב, מס' 203), שלאחרונה ניגש אלי אחד ואמר לי "אוי, יש לך חתן וכלה בבית! - השי"ת ירחם עליך!"...

נעניתי ואמרתי: כשהייתי בארץ ישראל לאחרונה, השתתפתי בשמחת שבע ברכות לנכדו של כ"ק מרן האדמו"ר מלעלוב-ירושלים שליט"א שהתאכסן אצלי כמה פעמים ואף ערך כמה פעמים שבתות בבית מדרשינו, ונשא שם דברים הגה"צ רבי חיים יוסף בידרמאן שליט"א מלעלוב, ובתוך דבריו סיפר את העובדא דלהלן:

הגה"צ רבי משה סופר שליט"א אב"ד פאפא ירושלים היה פעם באמעריקא ונכנס אצל הגה"ק בעל "תורת מרדכי" מוויזשניץ-מאנסי זי"ע, והתאונן על שבכל שני וחמישי הוא צריך לנסוע לאמעריקא, כי יש לו הרבה ילדים ונכדים המתגוררים באמעריקא, והוא צריך להגיע לשם לעתים קרובות, פעם יש חתונה פעם יש שלום זכר ופעם יש ברית, והוסיף לומר "אני על המטוס יותר מבבית"...

הרבי שמע את דבריו, הביט לתוך עיניו ונענה ואמר "איך האב נישט אויף דיר קיין רחמנות" [אין לי רחמנות עליך]...

סיפר אחד ממקורבי הגאב"ד זצוק"ל, שמרן הגאב"ד היה חוזר ואומר לאלו שלומדים ומשננים שולחן ערוך כסדר, שצריכים ללמוד כל מה שמובא בשולחן ערוך בלי לדלג על סימנים מסויימים אף שנראים כמיותרים ואינם נוגעים למעשה, והביא הגאב"ד כמה

דוגמאות לכך שאירע עמו בעצמו. וכך סיפר הגאב"ד את שקרה עמו, שפעם אחת הגיע בעת לימודו בשו"ע יו"ד להלכות יין נסך וחשב לדלג על זה כי אינו נוגע למעשה כמעט, אך בסוף החליט שאין מדלגין על שום סימן בשו"ע, ואכן למד ושינן את ההלכות היטב היטב.

ומה מאוד נפלא לראות שתקופה אח"כ התבקש מהנהלת בית חרושת גדול ליין לפקח על כשרות היין שהם מייצרים, והיו שם הרבה שאלות בענייני יין נסך, ורק בגלל שלמד מקודם את ההלכות היטב ידע לנכון כיצד להתנהג.

כמו"כ סיפר, שפעם הסתפק אם ללמוד את ה"דרכי תשובה" הארוך ביו"ד סי' ס"ט בנוגע הדין אם עשו "מליחה" עם סוכר במקום עם מלח, ולבסוף החליט ללמוד היטב את ה"דרכי תשובה", ומאוד התרגש כאשר יום אח"כ בא אדם אחד לביתו ושאל שאשתו מלחה בטעות את העוף עם סוכר במקום מלח...

עוד סיפר הגאב"ד, שפעם הסתפק אם ללמוד הלכות היתר עגונות, וכנראה שלא למד כל צרכו לפי דרגתו, ותקופה אח"כ היה עסוק ללבן פרשה כאובה בעת הפיגוע בהודו בה נהרגו עקה"ש כמה קדושים (ביניהם חתנו של כ"ק מרן אדמו"ר מתולדות אברהם יצחק שליט"א הרה"ג ר' אריה לייביש טייטלבוים הי"ד), והגאב"ד היה אחד מחברי בית הדין שליבנו את ההיתר לעגונות ביחד עם הגאון בעל שבט הלוי זצ"ל, ואמר הגאב"ד שהיה לו עבודה קשה...

סיפר אברך אחד, שלפני כמה שנים כשהתקיימה שמחת החתונה של הנין הראשון של הגאב"ד בעיר מאנטשעסטר, ע

והגאב"ד נבצר ממנו לנסוע, לכן ערך בעת החתונה בביתו נאווה קודש מסיבת "לחיים", כשהוא חבוש בשטריימל לכבוד השמחה, וקיבל את פני הבאים להשתתף בשמחתו.

מספר האברך הזה, שהיו שם אברכים צעירים אחר חתונתם, שהיו צעירים מהגאב"ד בערך בשבעים שנה! והגאב"ד קיבל את כל אחד ואחד בסבר פנים יפות והודה להם על שבאו לשמוח עמו בשמחתו, וכיבד את כל אחד במזונות ולחיים, ובדק והשיגח היטב שכולם קיבלו מזונות וכוס לחיים, אח"כ בירך את כל הנוכחים שכולם יזכו להשתתף מתוך שמחה בשמחת נישואי נינם...

פעם נכנס אל מרן הגאב"ד אברך אחד שהרופאים אמרו לו שיש לזוגתו בעי' רפואית מסויימת ל"ע. הגאב"ד חקר אותו על כל דבריהם, ואח"כ אמר לו שאין לסמוך על הרופאים במה שהם אומרים, כי הם לא מתנהגים בדרך התורה והיראה, ואמר לו שבקרוב יבוא לבשר בשורות טובות.

לא עבר יותר מיום אחד! – למחרת נולד בנו של האברך למזל טוב בלא שום פגע מכשול ומחלה, והכל על מקומו יבא בשלום...

לפני בערך כתשע עשרה שנה, לאחר שהכתירו את מרן הגאב"ד זצוק"ל לשמש כגאב"ד העדה החרדית ולכהן פאר כרבה של ירושלים עיה"ק, הייתי במעונו של ש"ב הרה"ח המפורסם רבי שלמה פאפנהיים ז"ל יו"ר העדה החרדית - שבהיותי בארץ ישראל

התאכסנתי בביתו כמה וכמה פעמים - ואז סיפר לי רבי שלמה כדלהלן:

כשמדברים אודות הגאב"ד החדש - דע שאני שמתתי עליו עין - איך האב שוין געלייגט א אויג אויף אים - כבר יותר מעשרים וחמש שנים! לפני כעשרים וחמש שנים ביקרתי באנטווערפן, ושמעתי אותו דורש ברבים, אף גם דיברתי עמו זמן מה וישבתי עמו לשיחה ועקבתי אחר כל ההלוך ילך שלו, והתפעלתי מאוד מהאיש הזה, וראיתי שעומד לפני גברא רבה שהוא מיוחד מאוד מאוד, וחשבתי אז שמתאים לו מאוד להיות בעתיד המועמד הראוי לשמש כגאב"ד ירושלים, ומאז שמתתי עיני לטובה עליו, ועקבתי אחריו במשך השנים הללו, ועכשיו לאחר כוחות מרובים עלה בע"ה הדבר בידי...

שמעתי באומרים לי סיפור נפלא, שאירע לפני הרבה שנים בעת שמרן הגאב"ד זצ"ל שימש כדיין בבד"ץ בעיר אנטווערפן, ופעם אחת ביקר באמעריקא, ועבר אצל כ"ק מרן האדמו"ר מליובאוויטש זי"ע לקבל ברכה ודולר מיד הרבי כנהוג. הרבי נתן לו דולר והוסיף כמה מילים שלא כדרכו, וכך אמר לו הרבי תוך כדי שהוא נותן לו דולר לברכה - "יאריך ימים על ממלכתו..."

עם הרבי מליובאוויטש. צילום: תכ"ד אינמו

גלה כבוד מישראל

כ"ק הגה"ק גאב"ד ירושלים זצוקללה"ה

צום-פינטל

אויף אזא ישיבה ביך איך מתפלל יעדן טאג אז עס זאל זיך פארמאכן!

כ"ק גאב"ד ירושלים שליט"א מיט א שטיק צייט צוריק, פאר א הנהלת הישיבה וואס האט זיך געגרייסט זאגנדיג פארן גאב"ד אז זיי נעמען נאר די "סמעטענע" פון די עולם הישיבות, די בעסטע בחורים וואס עס זענען נאר פארהאן.
(גליון נועם שייח פון הגה"צ אב"ד סאנטוב שליט"א פר' בלק)

רבנים ואדמו"רים באזוכן ביי כ"ק מרן הגאב"ד ירושלים שליט"א

האדמור' מסטראפקאו שליט"א

הגה"צ רבי יעקב מאיר שעכטער שליט"א מברסלב

הגה"צ אב"ד סאנטוב שליט"א פון לעיקוואר

האדמור' מאונגוואר שליט"א

אנשי הנהלת הישיבה התפלאו למשמע דבריו של הגאב"ד ושאלו אותו: "האם הרב באמת מתפלל כל יום על הישיבה שלנו?" השיב להם הגאב"ד: "כן, אני מתפלל כל יום שהישיבה תיסגר!!!"

"הם הולכים ושבים, אכולים ושותים, אבל מי מסתכל עליהם?!" - הרהורים נוקבים בעקבות מכתבו של האדמו"ר מוויזשניץ-לונדון שליט"א על החובה לדאוג לכל בחור ולא להניח אף אחד הי"ו

הבחורים הם כאן בישיבה בלא אבא ובלא אמא! עוד סיפר הנ"ל, שפעם היה בחור אחד שהנהלת הישיבה רצתה לזרוק אותו מן הישיבה, נכנסו אפוא חברי ההנהלה אצל הרבי ואמרו לו שצריכים להוציא את הבחור מהישיבה. שאל אותם הרבי: "מה רע עם הבחור הזה?" אמרו חברי ההנהלה שהבחור לא אוהב כלום - ער האלט ביי גארנישט! אמר להם הרבי: "תקנו לבחור הזה זוג נעליים חדשות, ותראו שהכל יהיה מסודר!"... עוד סיפר, שבשנת תשס"ב התבטא הרבי בכאב גדול: "שורד חרון אף רח"ל על העולם! לא מתעסקים עם בחורים חלשים ונחשלים! וואס וועט דא זיין? [מה יהיה כאן?]"...

מסופר, שלפני הרבה שנים נכנסו כמה אנשים מכובדים אל מרן גאב"ד ירושלים שליט"א וביקשו ממנו שיכתוב המלצה לישיבה מסוימת, וחברי ההנהלה מבי את מעלות הישיבה ואמרו: "בישיבה זו נכנסים רק מצוינים! אנו בוחרים מבין כל הבחורים רק את ה'מסעמטענע' - עידיט שבעידיט - ורק אותם אנו מכניסים לישיבתנו. כל בחור הוא למדן עצום". אמר להם הגאב"ד: "אויזי!" - והמשיך לומר להם: "אני מתפלל כל יום על הישיבה הזאת!" הנהלת הישיבה התפלאו ושאלו את הגאב"ד: "האם הרב

לאחר הטרגדיה הנוראה ל"ע שאירע באתר קדישא מירון בל"ג בעומר העבר, יצא מכתב חזק ונוקב מאת כ"ק האדמו"ר מוויזשניץ-לונדון שליט"א. בו הוא דורש ומעורר על כך שצריכים להתעסק יותר עם הבחורים החלשים, ולא לדחות אבן אחר הנופל, לא לתת להם להתדרדר מטה מטה.

במירון נפטרו ל"ע עשרים וחמשה בחורים, אבל מה קורה עם מאות הבחורים האחרים שהם מתיים? כן - הם הולכים ושבים, אכולים ושותים, אבל הם מתיים! - זיי זענען טויט!! גוף בלי נשמה! ווער קוקט זיך אים אויף זיי? וועמען אינטערעסירן זיי?? - מי מסתכל עליהם? את מי הם מעניינים? - כך כתב האדמו"ר שליט"א במכתבו.

והנה, ברוצינו להוסיף כמה נקודות:

סיפר ר' הגה"צ אב"ד ראדאשיץ שליט"א שלמד בישיבת טאהש, שהרבה פעמים כשהיה הגה"ק מטאהש ז"ל ע"ו רואה מגיד שיעור יוצא מהישיבה לאחר שמסר את השיעור, היה ניגש אליו ומי"סר אותו בדברים היוצאים מן הלב ואומר: "למה אתה מסתובב עם הגמרא הגדולה ביד? האסטו זיך אפגעגעבן מיט די בחורים?? - האם בדקת והתעניינת אם כל בחור יש לו די מחסורו אשר יחסר לו? האם אתה בטוח שלא חסר לאף אחד מאומה?

ואכן היו כמה בחורים חלשים שנשארו במאנסי ולא הכניסו אותם להישיבה, אבל הרבי לא הניחם הפקר לנפשם, הרבי העמיד להבחורים האלו 'מגיד שיעור' פרטי שלמד עם הבחורים בכל יום ומסר עצמו למענם. ומי היה המגיד שיעור הזה? לא אחר מאשר הרבי בכבודו ובעצמו! הוא בעצמו למד עם הבחורים האלו מידי יום בימיו!...

פעם אחת נכנסו הנהלת הישיבה דוויזשניץ-מאנסי אל הרבי ז"ל ואמרו לו שיש בחור אחד שצריכים לזרוק אותו מהישיבה. כשהרבי שמע את דבריהם נענה ואמר להם בפליאה "ויכי אינכם יודעים שהיו צדיקים שקודם שהיו מוציאים בחור מהישיבה שלהם, היו מתענים תחילה?"...

פעם נכנס אל הגה"ק 'חזון איש' ז"ל מנהל מאחת הישיבות והתייעץ עמו אודות בחור אחד שלדעתו צריכים לזרוק אותו מיד מהישיבה, אך 'חזון איש' לא הסכים עמו ולדעתו היו צריכים להשאירו. כששמע המנהל את דעת 'חזון איש' הנחרצת שלא להוציא אותו, נענה בחריפות ואמר: "או הבחור הולך או שאני הולך". כששמע 'חזון איש' את דבריו, נענה ואמר לו: "אצלך זה דיני ממונות, ואצלי זה דיני נפשות!..."

באמת מתפלל כל יום על הישיבה שלנו?" אמר להם הגאב"ד: "כן, אני מתפלל כל יום שהישיבה תיסגר!!!"

היה פעם בחור אחד חלש, שאף אחד לא הסתכל עליו, שום ישיבה לא הסכימה להכניס אותו והוא הסתובב ברחובות, ולבסוף ירד מן הרך רח"ל.

ואמר הבחור במר לבו על מצבו: הנה ב'הגדה של פסח' נאמר "ויהי שם לגוי, מלמד שהיו ישראל מצוינים שם", ויהי שם לגוי - איך הוא נעשה לגוי? מלמד שהיו ישראל מצוינים שם - שהכניסו רק בחורים מצוינים לישיבה...

סיפר לי הרה"ג ר' הערשל ראזענפעלד שליט"א סגן מנהל רוחני בת"ת וויזשניץ במאנסי, שלפני שנים, כשפתח מרן הגה"ק בעל 'תורת מרדכי' מוויזשניץ ז"ל את הישיבה בעיר גיבערס, אמרו ההנהלה להרבי, שהרבי צריך להבין שכשפותחים ישיבה חדשה אי אפשר להכניס את כל הבחורים, וצריכים להעמיד אתה את הישיבה שיהיה לוח קיום, והרבי הלא אינו רוצה שהישיבה תתמוטט ותיהרס, וכדי להעמיד את הישיבה על תילה צריכים לבחור מבין הבחורים רק את הטובים באמת.

כששמע המשיגה את דבריי, הוא הגיב ברוגזה: "א ישיבה איז נישט קיין שפיטאל" - ישיבה היא לא בית חולים... באותו רגע, בסייעתא דשמיא נפלאה, נזכרתי בסיפור שאירע לפני כחמישים שנה...

מעשה שסיפר מרן גאב"ד ירושלים הגרי"ט וייס זצ"ל

איו נישט קיין שפיטאל" [ישיבה היא לא בית חולים]... כשמעתי את דבריו, מספר הגאב"ד, היתה לי סייעתא דשמיא נפלאה, ומיד נזכרתי בסיפור שאירע לפני כחמישים שנה, וסיפרתי זאת למשגיח על אתר. וכך סיפרתי לו: לפני כחמישים שנה הגיע אדם גדול לגייטסהעד (הגאב"ד הזכיר את שמו של הגדול הזה) ונשא מדברותיו, ואני השתתפתי בדרשתו. וכך, במילים האלו בדיוק, התחיל הלה את דרשתו: "א ישיבה איז א האספיטאל" [ישיבה היא בית חולים]... כסיפרתי למשגיח את הסיפור הזה, חוורו פניו עד למאוד. הסתכלתי עליו כמה רגעים, ושאלתי אותו מה הוא אומר על זה, והשיב לי שהוא תלמידו של האדם גדול הזה... שאלתי אותו: נו! מה היה עכשיו? השיב המשגיח: אני לא אזרוק את הבחור מהישיבה...

(נועם שחי - דברים תשפ"ב)

באחד מגיליונות נועם שיח הובא מעשה אודות כ"ק מרן גאב"ד ירושלים זצ"ל, שפעם התפארו בפניו חברי ההנהלה של אחת הישיבות בכך שהם מכניסים לישיבתם רק בחורים מצוינים, והוא הגיב על כך בחריפות ואמר שהוא מתפלל כל יום שהישיבה תיסגר. לאור זה סיפר לי בני הרב מאיר דוב שליטא, מה שסיפר לו מרן הגאב"ד זצ"ל לפני כמה שנים, בעת שלמד בישיבת מיר בארץ ישראל והיה מסתופף הרבה בצילו. וכך סיפר לו הגאב"ד: יום אחד נכנס אלי משגיח מאחת הישיבות, ואמר לי שהוא רוצה לזרוק איזה בחור מהישיבה, וביקש את הסכמתי. המשגיח אמר לי את כל הצדדים למה הוא רוצה לזרוק את הבחור מן הישיבה, ואילו אני התעקשתי שאין זו סיבה מספקת לזרוק בחור מיישיבה. כשמע המשגיח את דבריי, הוא התרגז עלי והגיב: "א ישיבה

דרכי אבותינו, בלעיקוואד

א סיום מיטן רב

א הערליכער סיום איז געפראוועט געווארן אין תלמוד תורה דרכי אבותינו אין לעיקוואד, דורך תלמידים וועלכע האבן זיך פארהערט משניות פרק כיצד מברכין אויף אויסנווייניג. דער פארהער איז פארגעקומען דורך הגה"צ דער סאטנבובר רב שליט"א, וועלכער האט אויסגערודקט איבעראשונג ווי גוש די קינדער האבן געקענט די משניות. דערנאך האט דער רב פארטיילט תעודות פאר אלע קינדער און זיי ווארעט אויגעוואוונטן.

סיום משניות אין ת"ת דרכי אבותינו אין לעיקוואד בהשתתפות הגה"צ אב"ד סאטנב

הגה"צ אב"ד סאנטוב שליט"א מספר כי "בישיבת 'שניידער' בלונדון למדו הרבה בחורים מובחרים ביותר, בעלי כשרונות עצומים ומוכתרים בכל המעלות להיות מגדולי הדור. פעם נכנס שם לישיבה בחור אחד שהיה חלש יותר, הוא היה קשה קליטה, לא הבין את לימודו על בוריו, וחכם גדול גם לא היה".

"כשביקשו מנהלי הישיבה מהבחורים שיואלו להקדיש מזמנם עבור הבחור החלש, הצטדקו שאין להם זמן להתעסק עמו, באמרם שהם צריכים ללמוד לעצמם וחבל על הזמן שלהם - הם צריכים לצמוח לגדולי הדור, וכל שניה יקרה מפז".

"ברם בישיבה שם היו שני בחורים שכן הסכימו להתמסר אליו ביותר, והם למדו עמו בכל פעם שהיה להם רגע פנוי. הבחור ישב בשקידה נפלאה ושינן כל מה שהוא לומד בהתמדה גדולה, עד שעם הזמן נפתחו לו מעיינות החכמה, והתחיל כבר בס"ד להבין מעצמו ועלה ונתעלה לדרגה גבוהה - אודות לשני הבחורים האלו טובי הלב שנתנו משלהם עבור הבחור".

"לימים ראו דבר נפלא מאוד. מכל אותם הבחורים שהתנערו ולא רצו ללמוד עם הבחור הזה 'מפני שהם צריכים להיות גדולי הדור' - אף אחד אינו יודע. הם נשארו עלומים בשמם וזכרם לא נשאר עמנו, ורק שני הבחורים הללו שהקדישו מזמנם היקר עבור השני, הם זכו וצמחו לגדולי הדור בדורינו - הלא המה הגאונים מרן גאון ד' ירושלים הגאון רבי יצחק טוביה וייס (שליט"א) ומרן ראב"ד ירושלים הגאון רבי משה שטרנבוך שליט"א".

אמר לו הגאב"ד זי"ע: התקשתי שאין זו סיבה...

לאחרונה הובא בגליון "נועם שיח" (פרשת מטו"מ תשפ"א, מס' 182) שכ"ק מרן גאב"ד ירושלים זי"ע אמר לחברי ההנהלה של אחת הישיבות שהתפארו בפניו שהם מכניסים לישיבתם רק בחורים מצויינים ובחורים את ה"סמעטענע" - שהוא מתפלל כל יום שהישיבה תיסגר.

לאור זה סיפר לי בני הרב מאיר דוב שליט"א, מה שסיפר לו הגאב"ד זי"ע בעצמו לפני כמה שנים, בעת שלמד בישיבת מיר בארץ ישראל - והיה מסתופף הרבה בצילו (ובמיוחד בעת רעוא דרעיון מדי שבת בשבתו, והתלווה אליו הביתה במוצש"ק להבדלה) - וכך סיפר לו הגאב"ד:

יום אחד נכנס אלי משגיח מאחת הישיבות, ואמר לי שהוא רוצה לזרוק איזה בחור מהישיבה, וביקש את הסכמת. המשגיח אמר לי את כל הצדדים למה הוא רוצה לזרוק את הבחור מן הישיבה, ואילו אני - אומר הגאב"ד - התקשתי שאין זו סיבה מספקת לזרוק בחור מישיבה.

כשמע המשגיח את דבריי, הוא התרגז עלי והגיב "א ישיבה איז נישט קיין שפיטאל" ["ישיבה' היא לא בית חולים]...

מספר הגאב"ד, כשמעתי את דבריו, הייתה לי סיעתא דשמיא נפלאה, ומיד נזכרתי בסיפור שאירע לפני כחמישים שנה, וסיפרתי להמשגיח את הסיפור הזה על אתר, וכך סיפרתי לו:

לפני כחמישים שנה הגיע אדם גדול לגייטסהעד (הגאב"ד הזכיר את שמו של הגדול הזה) ונשא מדברותיו, ואני השתתפתי בדברותו, וכך התחיל הלה את דברותו, "א ישיבה איז א האספיטאל" (hospital) [ישיבה היא בית חולים]...

ממשיך הגאב"ד לספר: כשסיפרתי למשגיח את הסיפור הזה, חוורו פניו עד למאוד. הסתכלתי עליו כמה רגעים, ושאלתי אותו מה הוא אומר על זה, והשיב לי המשגיח, שהוא תלמידו של האדם גדול הזה...

שאלתי אותו - אומר הגאב"ד - "נו! מה יהיה עכשיו?", השיב המשגיח, "אני לא אזרוק את הבחור מהישיבה"...

כ"ק גאב"ד ירושלים זי"ע לפני כמה חדשים מעיין בספר "נועם שיח"

